

Prednášky a diskusie 13.11.2024

Miestnosť 1

- 09:00 - 09:30 **VZDELÁVANIE K UDRŽATEĽNOSTI A INEPRETÁCIA PRÍRODNÉHO DEDIČTVA**
Geografia a vzdelávanie k udržateľnosti ako kľúč k porozumeniu okolia (EN)
Wioletta Kilar, Univerzita národnej vzdelávacej komisie v Krakove (PL)
- 09:30 - 10:00 **Interpretácia dedičstva ako nástroj zážitkového vzdelávania (EN)**
Michal Medek, Ústav pro interpretaci místního dědictví, Katedra environmentálních studií, Fakulta sociálních studií, Masarykova Univerzita (CZ)
- 10:00 - 10:30 **Ako chápú mladí ľudia v Karpatskom regióne svoje dedičstvo? (EN)**
Agnieszka Świątek a Piotr Cybul, Univerzita národnej vzdelávacej komisie v Krakove (PL)
- 10:30 - 11:00 **Poznanie a oceňovanie mestských stromov cez občiansku vedu (EN)**
Natalya Voloshyn, NGO Forza (UA)
- 11:00 - 11:30 **Čo by mali učitelia vedieť a učiť o veľkých šelmách? (SK)**
Marcel Uhrin, vedúci Katedry zoológie, Prírodovedecká fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (SK)
- 11:30 - 12:00 **Pomalé cestovanie ako spôsob porozumenia svetu (SK)**
Štefan Szabó, SOSNA (SK)
- 12:00 - 13:00 **Obed**
- 13:00 - 13:30 **VZDELÁVANIE K UDRŽATEĽNOSTI A VZDELÁVACIE PROSTREDIE**
Vzdelávacie prostredie a program Bazalt škola (EN)
Levente Álmos Szócs, Fakulta psychológie a vzdelávania Univerzity Loránda Eötvösa v Budapešti (HU)
- 13:30 - 14:00 **Kultúra školy a pro-environmentálne postoje (EN)**
Daniel Sziva, Fakulta psychológie a vzdelávania Univerzity Loránda Eötvösa v Budapešti (HU)
- 14:00 - 14:30 **VZDELÁVANIE K UDRŽATEĽNOSTI A PARTICIPÁCIA MLADÝCH ĽUDÍ**
Mladí ako ambasádori pre udržateľnosť (EN)
Lucia Ursu, Romanian Ranger Association and Retezat National Park
- 14:30 - 15:00 **Predstavenie projektu Central Mountains a odporúčania pre zapájanie mladých do ochrany prírody (EN)**
Isidoro De Bortoli, EURAC Research (ITA)
- 15:00 - 15:30 **Priestor pre otázky a diskusiu**
- 15:30 - 16:00 **Prestávka**

Miestnosť 2

- 09:00 - 09:45 **VZDELÁVANIE K UDRŽATEĽNOSTI A ZLOŽITOSŤ NÁŠHO SVETA**
Ako kriticky premýšľať o prírode? (SK)
Ján Markoš, spisovateľ, lektor, publicista, šachový veľmajster (SK)
- 09:45 - 10:15 **O environmentálnej spravodlivosti (SK)**
Katarína Juríková, kancelária Greenpeace pre strednú a východnú Európu (SK)
- 10:15 - 11:00 **Klam ako politická technika v debatách o zmene klímy (SK)**
Vojtěch Pecka, Asociace pro mezinárodní otázky (CZ)
- 11:00 - 11:30 **Priestor pre otázky a diskusiu**
- 12:00 - 13:00 **Obed**
- 13:00 - 13:50 **VZDELÁVANIE K UDRŽATEĽNOSTI, INKLÚZIA A AKTÍVNE OBČIANSTVO**
Dôležitosť sociálnej súdržnosti pri ochrane životného prostredia (SK)
Juraj Hipš, expert na vzdelávanie, CEEV Živica a Škola Alma (SK)
- 13:50 - 14:30 **Občianska výchova vs. výchova k občianstvu (SK)**
Richard Medaľ, CEA Trenčín (SK)
- 14:30 - 15:00 **Príbeh mestského parku Lanice (SK)**
Martina Paulíková, Združenie Slatinka a WWF Slovensko (SK)
- 15:00 - 15:40 **Angažovaný učiteľ: Aké megatrendy a regionálne trendy najviac ovplyvňujú vzdelávanie a ako sa na ne pripravovať? (SK)**
Juraj Smatana, Gymnázium Považská Bystrica (SK)
- 15:30 - 16:00 **Prestávka**

Poznámka: Ak je za názvom prezentácie uvedené (EN), prezentácia bude prebiehať v angličtine. Ak je za názvom prezentácie uvedené (SK), prezentácia bude prebiehať v slovenskom jazyku. Simultánny preklad bude k dispozícii v miestnosti 1. Preklad je k dispozícii len pre prezentácie, nie pre workshopy.

Workshopy a ochutnávky vzdelávacích programov 13.11.2024

Miestnosť 1

16:00 – 17:00 **WORKSHOP** Klimatické záhrady, prečo a ako ich budovať
Silvia Szabóová, SOSNA, O.Z.

Každý z nás cíti zmeny klímy v každom ročnom období. Vieme to zmeniť? Čo sa dá zmeniť na škole alebo v našich domácnostiach v prospech klímy? Jeden zo spôsobov je zmeniť naše záhrady, školské pozemky, na klimatické záhrady.

Nie je to nič zložité, a výsledok je nádherný. Ako si vybudovať klimatickú záhradu, ako motivovať deti, učiteľov a rodičov k tejto zmene - to je téma nášho stretnutia.

Momentka z klimatickej záhrady, SOSNA, O.Z.

Miestnosť 2

16:00 – 17:00 **WORKSHOP** Maďarský projekt Bazalt škola (EN)
Levente Álmos Szócs, Fakulta psychológie a vzdelávania Univerzity Loránda Eötvösa v Budapešti

Projekt Bazalt škola v Maďarsku využíva metodiku komunitného dizajnu na vytvorenie priestorov pre mimoškolské vzdelávanie. Metodika projektu je založená na skúmaní individuálnych interpretácií (aj študentov a učiteľov) učebného prostredia. Päť intenzívnych stretnutí zahŕňa osobné interpretácie, modelovanie, skúmanie vlastných fyzických obmedzení a množstvo vynikajúcej pedagogickej praxe. Skrátenú verziu tohto projektu zastrešuje workshop, kde sa účastníci naučia, ako postaviť učebnú pomocou špáradiel a marshmallows.

Seminárna miestnosť/ aktivita vonku

10:00 – 12:00 **WORKSHOP** S deťmi vonku aktívne (i pasívne)
Aktivita sa bude konať vonku, v prípade zlého počasia v seminárnej miestnosti.
Marie Sára Rajnošková, Chaloupky o.p.s. a lesní mateřská školka

Účastníci aktivity si na chvíľu vyjdú do parku vyskúšajú si na vlastnej koži hry plné pohybu, kreativity a senzitivných aktivít. Budú sa hrať na ceste aj na mieste, s minimom pomôcok alebo s tým, čo im poskytnete okolie. Možno sa pri tom aj zahrejú.

12:45 - 14:15 **WORKSHOP** Kritické myslenie v environmentálnom kontexte
Ján Markoš, spisovateľ, lektor, publicista, šachový veľmajster.

Kritické myslenie je jednou z kľúčových zručností súčasnej doby. Informácií okolo nás je jednoducho príliš veľa, a útočia na nás zo všetkých smerov. Ani v environmentálnych otázkach nie je možné rozhodovať sa len podľa intuície či citu. Nestačí mať srdce na správnom mieste a stáť na správnej strane. Podme spolu spoznávať zručnosti týkajúce sa kritického myslenia, ktoré sú užitočné i v kontexte ochrany prírody.

14:15 - 15:45 **WORKSHOP** Ako učiť vonku moderne, prakticky a zážitkovo
Aktivita sa bude konať vonku, v prípade zlého počasia v seminárnej miestnosti.
Ivana Poláčková, riaditeľka CEEV Živica

Aké výhody ponúka prenos učenia sa do vonkajšieho prostredia? Vyskúšajte si praktickú hodinu biológie spojenú s etikou a environmentálnou výchovou na aktuálnu tému uhlíkovej stopy.

16:00 - 18:00 **WORKSHOP** Vzdelávací program o uhlíkovom rozpočte
Michal Medek, Ústav pro interpretaci místního dědictví ČR, z. ú., Katedra environmentálních štúdií Fakulty sociálních štúdií Masarykovskej univerzity v Brne.

Vyskúšajte si klimaticko-vzdelávací program, ktorý vznikol v spolupráci štyroch českých stredísk environmentálnej výchovy.